

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Värdeminskning å byggnader i jordbruk i vissa fall.

Besvär av TI angående domänverkets, V. revir, taxering till kommunal inkomstskatt år 1954. — Vid medgivande av avdrag för värdeminskning å jordbruksbyggnader ansågs värdet av byggnaderna böra enligt p. 2 av anvisningarna till 22 § KL beräknas till $\frac{2}{3}$ av det i taxeringsvärdet ingående jordbruksvärdet minskat med däri ingående värde å skogsmarken, i vad densamma översteg 25.000 kr för varje taxeringsenhet, och icke såsom TI yrkat, i första hand för varje förvärvskälla eller, enligt hans andrahandsyrkande, för varje kommun för sig med där belägna fastigheter. (RR:s utslag den 31/1 1961.)

Anm.: Se RN:s meddelanden 1955 nr 5: 1. Varje taxeringsenhet bör behandlas för sig även för det fall, att flera taxeringsenheter tillsammans bildar en förvaltningsenhet.

Inkomst av skog försäld från annan fastighet.

Besvär av TI angående N:s inkomsttaxering år 1955. — N., som under 1953 inköpt en obebyggd tomt och under beskattningsåret sålt skog för 2.047 kr, erhöll av TN och PN avdrag för värde-

minskning av skog med 746 kr. — Hos KR yrkade TI, att avdraget icke måtte medgivas N. KR fann väl att vid beräkning av annan fastighet avdrag för värdeminskning av skog icke författningens enligt kunde medgivas, men, enär i målet icke visats att vad av köpeskillingen för fastigheten belöpt å de sålda skogsprodukterna understigit ifrågakomna belopp av 746 kr, lämnade KR besvären utan bifall. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/1 1961.)

Anm.: Jämför liknande fall i RÅ 1956 not. 1679, 1957 not. 2190 och 1958 not. 2571 (Skattenytt 1959 s. 152).

Värdeminskning å byggnad på ofri grund.

Besvär av direktören K. angående inkomsttaxering år 1953. — Enligt kontrakt 1941 hade K. förhyrt en i G. kommun belägen tomt för en tid av 20 år. Efter denna tid skulle kontraktet upphöra utan uppsägning. — K. yrkade avdrag för värdeminskning av byggnader, som han uppfört på tomten, med 1,5 % av det taxerade byggnadsvärdet. — K. erhöll avdrag med endast 1 %, trots invändning av K., att det icke fanns möjlighet att uttala sig om sannolikheten av kontraktets förlängning efter dess utgång år

1961, då tomtägaren hade rätt att begära byggnadernas undanskaffande. (RR:s utslag den 12/1 1961.)

Anm.: Jämför Skattenytt 1960 s. 264 angående byggnader i rörelse med begränsad användningstid.

Beskattning av likvid för varufordran: avdrag för ingående belopp eller ej?

Besvär av trävaruhandlaren K. angående eftertaxering för år 1953. — PN hade eftertaxerat K. för bl. a. ett belopp av 19.856 kr, utgörande av K. under år 1952 uppburen men ej bokförd likvid för varufordran. K. hade å sin sida invänt, att denna varufordran uppkommit under år 1951 och med tillämpning av bokföringsmässiga grunder bort medtagas bland K:s övriga utgående varufordringar i sistnämnda års bokslut. Enligt K. hade hänsyn härtill bort tagas vid eftertaxeringen för beskattningsåret 1952 genom avräkning för de ingående fordringarna, inklusive beloppet 19.856 kr. Härvid åberopade K. rättsfallen i RÅ 1953 ref. 4, 1955 not. 1708 och 1959 not. 1417. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 25/1 1961.)

Anm.: I 1955 och 1959 års rättsfall — liksom i tandläkarefallet RÅ 1949 ref. 42 — gällde det övergång från kontantredovisning till bokföringsmässig redovisning. Beträffande de enklare rörelser, som det i dessa fall var fråga om, medgavs avräkning av de ingående värdena å lagar och fordringar, oavsett att dessa värden inte uppgivits till beskattning tidigare år. I det förevarande fallet, i vilket det inte synes ha varit fråga om en ändrad inkomstredovisning i och för sig utan om beskattning av en viss inkomstpost, som överhuvud inte uppgivits till beskattning, har

man ansett sig oförhindrad förlägga beskattningen till det år då betalningen influtit. I den mån bokföringsmässig inkomstredovisning varit tillämplig å K., vilket han själv gjort gällande, torde det — gissningsvis, eftersom RR:s utslag ej motiverats — få antagas att, då man inte medgav avräkning för beloppet 19.856 kr såsom ingående fordran, man i detta sammanhang betraktat läget som om fordringen varit nedskrivet i 1951 års bokslut. Sätillvida synes utgången i målet kunna förernas med rättsfallet i RÅ 1953 ref. 4 (Skattenytt 1953 s. 115), där man inte heller medgav avräkning av ingående belopp när det gällde att beskatta en icke tidigare redovisad utestående fordran. Jämför Skattenytt 1956 s. 122 samt 1960 s. 78 och 211 (Bylin) ävensom Mutén, Inkomst eller kapitalvinst, s. 216.

Substansminskning.

Besvär av L. angående inkomsttaxering år 1955. — Vid beräkning av intäkt av grustäktsrörelse yrkade L. avdrag för substansminskning av grustag för åren 1946—1953 med 5.761 kr. — TN medgav avdrag med vad som belöpte på beskattningsåret eller 678 kr. — Hos PN yrkade L. avdrag enligt deklarationen och uppgav, att vid 1954 års taxering avdrag medgivits med 860 kr. TO avstyrkte, då L. haft möjlighet att yrka avdrag vid tidigare års taxeringar. TI åberopade p. 8 av anvisningarna till 29 § KL. — PN och KR: ej ändring. — RR medgav avdrag med yrkat belopp minskat med 860 kr, enär L. finge anses berättigad till avdrag för substansminskning av grustag under beskattningsåren 1946—1953 med yrkat belopp, 5.083 kr, men L. vid 1954 års taxering erhållit avdrag i sådant hän-

seende med 860 kr och avdraget vid nu förevarande taxering följaktligen borde beräknas till 4.223 kr. (RR:s utslag den 18/1 1961.)

Anm.: I ett samtidigt avgjort mål på besvär av annan delägare i samma grus-tag medgavs enahanda avdrag vid beräkning av inkomst av annan fastighet. RR har alltså här accepterat förskjutning av avdrag för substansminskning, jämför anmärkningarna i Skattenytt 1959 s. 79 och 393.

Dödsbos skattskyldighet för delägars förmån av hyresbillig bostad.

Besvär av dödsboet efter Anne J. angående inkomsttaxering åren 1954—1956. — Dödsboet ansågs skattskyldigt för värdet av förmån av hyresbillig sommarbostad (skilnaden mellan beräknat hyresvärde och betald hyra) som en av delägarna i dödsboet åtnjutit å en dödsboet tillhörig jordbruksfastighet. (RR:s utslag den 12/1 1961.)

Vid överlåtelse av rörelse förbehållen "pension": köpeskillning eller ej?

Besvär av Aina I. angående inkomsttaxering år 1954. — Genom köpekontrakt den 7/10 1953 sålde Aina I., född 1904, en av henne bedriven rörelse för en köpeskillning av 5.000 kr. Enligt ett samma dag i anslutning till nämnda kontrakt mellan köparen och säljaren träffat avtal förband sig köparen att till Aina I. eller, om hon avlede, till hennes rättsinnehavare på grund av hennes och hennes avlidne mans mångåriga verksamhet i rörelsen utbetala en årlig pension av 5.000 kr att utgå förskottsvis under 14 år med början den 1/1 1954. — PN ansåg, att den av köparen utfästa årliga pensionen utgjorde del av köpeskillningen för rörelsen och höjde

därför den av Aina I. deklarerade rörelseinkomsten med 70.000 kr. — KR: ej ändring. — RR undanröjde höjningen samt yttrade: Väl måste de såsom pension betecknade årliga utbetalningarna, vilka tillförsäkrats Aina I. i samband med ifrågavarande överlåtelse, anses utgöra del av köpeskillningen för rörelsen, men enär med hänsyn till den tid, varunder utbetalningarna fastställts att utgå, desamma icke skola tagas till beskattning hos Aina I. annorledes än såsom inkomst av tjänst allteftersom de bliva för Aina I. tillgängliga för lyftning, finner RR etc. (RR:s utslag den 25/1 1961.)

Anm.: Jämför t. ex. Skattenytt 1959 s. 80 och 193.

Pensionsförsäkringspremier.

Besvär av Oscarias Fria Pensionsstiftelse för Tjänstemän angående inkomsttaxering år 1957. — Stiftelsen beskattades för inkomst av kapital, avseende i huvudsak ränta å stiftelsens fordran å Oscaria-bolaget, och medgavs avdrag såsom för periodiskt understöd för under beskattningsåret utbetalade pensionsbelopp. Däremot förvägrades stiftelsen av TN avdrag för bl. a. pensionsförsäkringspremier, enär stiftelsen såsom juridisk person icke ansågs berättigad därtill. PN och KR fastställde TN:s beslut. — Hos RR yrkade stiftelsen att erhålla avdraget. — RR biföll yrkandet, enär stiftelsen jämlikt 46 § 2 mom. KL måste anses berättigad att åtnjuta avdrag för premier för av stiftelsen ägda pensionsförsäkringar. (RR:s utslag den 31/1 1961.)

Anm.: Skillnad göres alltså inte mellan fysiska och juridiska personer i fråga om avdragsrätten, jämför RÅ 1954 not. 2000 (Skattenytt 1955 s. 107) som gällde ett dödsbo.

Periodiskt understöd: fråga om periodicitet.

Besvär av handelsresanden E. angående inkomsttaxering år 1953. — E. yrkade avdrag med 10.000 kr för periodiskt understöd till en å annan ort bosatt son. Understödet hade utbetalats vid sju tillfällen med varierande belopp och oregelbundna tidsintervaller. E. uppgav, att sonen startat egen rörelse och att E. därvid lovat att vid behov lämna honom understöd. Ett mindre belopp hade utgått på följande år. — RR medgav avdraget. (RR:s utslag den 19/1 1961.)

Allmän varuskatt: konkursbos skattskyldighet.

Besvär av X i egenskap av förvaltare i Y:s konkurs angående förhandsbesked. — En av Y bedriven kioskrörelse hade, sedan Y försatts i konkurs, fortsatt av konkursboet med hjälp av Y och hennes hustru, vilka anstälts av konkursboet. — RN yttrade: Den allmänna varuskatten är konstruerad såsom en speciell skatt för varor, som försäljas eller på annat sätt tillhandahållas eller tagas i anspråk inom riket eller införs till riket, samt för tjänsteprestationer som tillhandahållas inom riket. Skatten är i princip avsedd att av den skattskyldige över-

vältras på konsumenten av varan eller tjänsten. Därest den skattskyldige försättes i konkurs och verksamheten fortsättes för konkursboets räkning, bör med hänsyn härtill — och oavsett hur frågan om konkursbos skattskyldighet beträffande allmän inkomstskatt bedömes — skattskyldigheten i fråga om varuskatten åvila konkursboet. På grund härav förklarade RN konkursboet skattskyldigt till allmän varuskatt. — Sedan X yrkat att konkursboet måtte befrias från skattskyldighet, utlät sig RR sålunda: Enär varuskatten måste anses såsom löpande utgift i den rörelse, som i förevarande fall fortsatt för konkursboets räkning, finner RR ej skäl att göra ändring i förhandsbeskedet i vad därigenom förklarats att skatten skall bestridas ur konkursmassan. (RR:s utslag den 10/1 1961.)

Anm.: Jämför RÅ 1955 ref. 21 (Skattenytt 1955 s. 247), där konkursbo inte ansågs skattskyldigt för inkomst under konkursen. Genom sitt förevarande utslag synes RR reellt ha kommit till motsatt resultat i fråga om skattskyldigheten för varuskatten med hänsyn till skattens speciella natur, ehuru RR — i motsats till RN — ansett sig inte böra uttryckligen ange konkursboet, som ju inte är juridisk person, såsom skattskyldigt. Se för övrigt RN:s meddelanden 1961 serie II nr 2: 1.